

תיק הכנה ועיבוד פעילויות חוץ

מטרה

במהלך השנה מתקיימות בקהילה פעילויות חוץ המהוות חלק משמעותי מהתהליך החינוכי. מפגשי הכנה הנערכים לפני הפעילות נועדו להעצים את הרושם והמשמעות של הפעילות בקרב המשתתפים, להרחיב ולהעמיק את הדיון בנושא הפעילות, וליצור קשר בין המשתתפים לנושא. מפגשים/שיעורי הכנה עשויים לצקת בחיי החניך משמעות וחיבור לערכים ולרעיונות הפעילות ולהפחית במידה רבה תופעות של אי הקשבה והתנהגות בלתי מכובדת במהלך הפעילות. חשיבות נוספת להתכנסות בכיתה/ בקבוצה לקראת הפעילות הינה בכדי להעניק כישורים ומיומנויות להפיק מהפעילות את המיטב.

שדות חינוכיים שניתן לקדם באמצעות הפעילות:

- תיקון עולם
- תיקון הלב
- עוגנים בעתיד
- שמיים

נקודות להתייחסות מחנך בשלב ההכנה-

- ❖ **אחריות חניכים** לבחירה ותאום הפעילות (ניצול הפעילות לתרגול של כישורי חיים). רצוי לחלק אחריות לחניכים בהתאם לכישורי החיים אותם רוצים לחזק אצלם. ככל שהחניכים יהיו יותר מעורבים כך רמת המוטיבציה להשתתף ולהיתרם מהפעילות תגבר.
- ❖ **ידע מוקדם ותאום ציפיות** - תאום הציפיות צריך להיות הדדי היינו הן של הצוות מהחניכים והן של החניכים מהפעילות ומהצוות. (כללי התנהגות, מה מתוכנן, מה אפשר ללמוד, עד כמה הצוות שותף ונגיש עבורם וכו..)
- ❖ **עבודה אישית** - במידת האפשר ניתן לתת לחניכים עבודה אישית (לא משהו גדול) במטרה להתכונן לפעילות, לרכוש ידע ולהתחבר לפעילות.

נקודות להתייחסות מחנך בשלב העיבוד-

- ❖ **סבב סיכום** - משפט אחד (משהו שתפס אותי, משהו שאהבתי, משהו שעצבן אותי,...). הסיכום צריך לתת מקום לחוויה של החניכים ולא סיכום של המחנך.
- ❖ **משימת סיכום ופרסום של הפעילות** - בלוחות המודעות/ עיתון ב"הס ועוד - נותן נראות/ קיום לחוויה.
- ❖ **תיווך למשפחות ולמבוגרים משמעותיים אחרים** (מורים, מדריכים, מטפלים...) - לשלח תמונות, טלפון, סמס, ...

במידה ולא מתאפשר לערוך תהליך מלא של הכנה ועיבוד לכל תכניות החינוך רצוי "לסמן" מספר תוכניות שבהם התהליך המלא הוא משמעותי ביותר (לדוגמא פאנל)

דוגמאות להכנה ועיבוד של פעילות חוץ

הצגה

שלב ההכנה :

❖ חלוקת אחריות לחניכים

החלטה לאיזה הצגה הולכים (מתוך מאגר רעיונות של הצוות – ניתן לשלב חניכים בתפקיד "מבקרי תרבות" שיצפו מראש במספר הצגות ויציגו לקבוצה את האפשרויות), רכישת כרטיסים, אישורים להורים, הזמנת הסעה, ארגון ציוד נדרש כמו כיבוד, תיעוד הפעילות, פרסום (לפני ההצגה ואחריה- בלוח המודעות, עיתון קהילתי או מקומי)

❖ ידע מוקדם

מידע על ההצגה, מי כתב אותה? מתי ובאיזה הקשר? מי השחקנים? למה בחרנו ללכת דווקא להצגה הזו? ההבדל בין תאטרון לקולנוע, מידע על התאטרון שאליו הולכים, על מה אפשר להסתכל ולמה להתייחס כשהולכים להצגה?

❖ תאום ציפיות

מה מצפים שיהיה בהצגה (לאפשר לחניכים לענות- אם מתקשים אפשר לשאול שאלות קצרות ופותרות: מה עובר לי בראש כשאני חושב על ההצגה.. כשאני אצא מההצגה אני מצפה להרגיש.. אני חושב שהצגות זה... כשאני מדמין תאטרון אני... מי שהולך לתיאטרון הוא...)

כללי התנהגות- שתייה ואוכל באולם, עישון, פלאפונים, לבוש, דיבורים באולם (רצוי לאפשר לנערים להציף את כללי ההתנהגות ולא לנאום להם על כך...)

שלב העיבוד והסיכום:

❖ סבב סיכום של החניכים

דבר שאהבתי... , דבר שהצחיק אותי..., דבר שריגש אותי..., דבר שעיצבן אותי... דבר שגרם לי לחשוב... דבר חדש שלמדתי... אפשר אף רצוי להשתמש במתודות יצירתיות לסבב כמו קובייה, כדור, סוכריות ועוד (בכל המתודות הללו הנערים מתבקשים להשלים את משפט בהתאם למה שיצא להם..- מאפשר גיוון)

❖ משימת סיכום

לכתוב ביקורת על ההצגה, לכתוב מכתב לשחקנים, לכתוב כתבה לאתר /לעיתון (ברמה פנים קהילתית/אזורית/ארצית), לתלות תמונות מההצגה בלוח המודעות, לספר על ההצגה בפעילות של קבוצות שלא השתתפו.

❖ **תיווך למשפחות**

לעודד את החניכים לספר להורים על החוויה. למצוא ערוצי תקשורת ישירים או עקיפים על מנת לשתף אותם בכך- ס.מ.ס, מיילים בתפוצה להורים, עלון הורים, מצגת ביום הורים וכו'. (לחניכים שהחוויה היתה עבורם משמעותית כדאי גם להתקשר ולשתף).